

SENSORVEILEDNING

Emnekode og semester/år:

SGO2100, vår 2022

Eksamensordning:

skriftlig skoleeksamen / hjemmeeksamen / emneoppgave oppgitt tema / emneoppgave selvvalgt tema

Dette semesteret gjennomføres det en digital fem-timers hjemmeeksamen via Inspira, der alle hjelpemidler er tillatt.

Om eksamen ved SGO: En god besvarelse inneholder solid kunnskap, logisk argumentasjon og ryddig disposisjon. Besvarelsen av en drøftingsoppgave skal være diskuterende, analytisk og koble ulike deler av pensum.

1. Besvarelsen svarer på oppgaveteksten på en presis og utfyllende måte.
2. Besvarelsen viser kunnskap.
3. Besvarelsen skal være velskrevet: sammenhengende med godt akademisk språk.
4. Viktige begreper - de som er i kjernen av besvarelsen – skal defineres.
5. Besvarelsen skal vise analytiske evne og refleksjon.

Emnespesifikk beskrivelse:

Dette er et introduksjonskurs som retter søkelyset mot byer som bosted og arbeidssted, som knutepunkt og som arena for mangesidige aktiviteter. Studentene blir introdusert for mange ulike sider ved byer og byutvikling, men det fokuseres på noen temaer:

- Teorier og empirisk kunnskap om byenes rolle i samfunnsutviklingen, både historisk og i dag. Byenes økonomiske, sosiale, kulturelle betydning.
- Virkninger av sosiale, kulturelle og økonomiske endringer, for eksempel befolkningsutvikling, økonomisk ulikhet, segregasjon, flytting, arbeidsreiser og 'elektronisk mobilitet'.
- Byenes sosiale og kulturelle karakter. Her presenteres eldre og nyere kunnskap om persepsjon ("mental maps"), atferd, livsmønstre og levekår i byer.
- Menneskelige kulturers betydning for byers utvikling, og betydningen av forestillinger og representasjoner om byen for menneskers handlinger og valg, for eksempel når det gjelder flytting.
- Byplanlegging og bypolitikk, der det fokuseres på bærekraftig byutvikling (både miljømessig og sosial bærekraft) og utvikling av "entreprenørpolitikk", det vil si politikk som søker å fremme byenes konkurransekraft.
- Framveksten av moderne byplanlegging, hvordan synes på byplanlegging har endret seg, og hva som er de viktigste utfordringene i dag.

I dette emnet bruker vi ofte Oslo og europeiske byer som eksempler, men mye av undervisningen og pensumlitteraturen behandler byutvikling som et internasjonalt fenomen, inkludert utviklingen i byer i det globale sør.

Oppgavespesifikk beskrivelse:

Dette semesteret består eksamen utelukkende av langsvarsoppgaver. Dette er en oppgavetype der det forventes en lengre drøfting (maks. 1500 ord). 3 av 4 oppgaver skal besvares. Nedenfor følger en kort forklaring av hva som forventes for hver av oppgavene.

1. Pruitt Igoe er et ekstremt eksempel på mislykket byplanlegging. Hva særpreget dette prosjektet og denne typen byplanlegging? Hva var årsakene til problemene som oppstod, og hva slags lærdom kan vi trekke av dette?

Kandidaten bør gjøre rede for planleggingen og utformingen av prosjektet, og hva slags byplanlegging dette representerer (og at dette på en vis symboliserte og manifesterte modernismens fall innenfor byplanlegging), basert på framstillingen i Peter Halls bok «Cities of Tomorrow». En god besvarelse diskuterer både betydningen av den samfunnsmessige konteksten (på tidspunktet boligkomplekset ble oppført), hvordan prosjektet utviklet seg (med vekt på sosiale og demografiske endringer, kriminalitet og forfall) og hvorfor det ble revet etter rundt 15 år. Det er en styrke om besvarelsen knytter dette eksempelet til andre deler av pensum, særlig temaene arkitektur, segregasjon og sosiale sider ved byutviklingen, i Hall & Barrett (2018), kap. 8, 10 og 11. Oscar Newman og hans modell for Defensible Space bør nevnes.

2. Bosegregasjon er et mye diskutert tema i både bypolitikk og forskning. Gjør rede for ulike forklaringer på segregasjon, med utgangspunkt i både byplanlegging og flytteprosesser.

Her forventes det at kandidaten forklarer hva segregasjon er, og gjør rede for ulike former for segregasjon, slik fenomenet er beskrevet i Hall & Barrett (2018), kap. 3 og 11, men også i Kjeldstadlis artikkel. En god besvarelse diskuterer så hva som fører til segregasjon og trekker inn både bypolitikk/byplanlegging og flyttebeslutninger/flyttemønstre, og ikke minst hvordan politikken og planleggingen kan forsterke eller svekke individers flyttebeslutninger. Det er også bra om besvarelsen trekker inn andre temaer som økonomi og entreprenørpolitikk (for eksempel Richard Floridas teori om den kreative klassen).

3. Hva er de økonomiske argumentene og klima- og miljøargumentene for utviklingen av kompakte og multifunksjonelle byområder? Bruk både teorier om byers økonomiske utvikling og bærekraftig byutvikling i diskusjonen av de ulike argumentene.

Kandidaten bør her først forklare hva kompakt byutvikling og multifunksjonelle byområder er (med vekt på det første), med utgangspunkt i særlig boka «Kompakt byutvikling», men også Hall & Barrett (2018), kap. 12 og 13. En god besvarelse gjør så rede for og diskuterer de ulike argumentene for slike byutviklingsmodeller, basert på litteraturen om bærekraftig byutvikling. Men også argumentene fra litteraturen om byenes økonomiske utvikling bør trekkes inn (for eksempel «clustere»/klynger og entreprenørpolitikk), for eksempel hentet fra Hall & Barrett (2018), kap. 4, og Kim & Short (2008), kap. 5-7.

4. Hva er et offentlig byrom? Hvorfor er det viktig at byer har offentlige rom? Hva kan hindre at byrommene er offentlige? Diskuter disse spørsmålene ved å bruke ulike deler av pensum.

I besvarelsen av denne oppgaven bør kandidaten først forklare innholdet i begrepet «offentlig rom» i en urban kontekst, og gjøre rede for de ulike gradene av offentlighet som slike rom kan

preges av. Deretter bør oppgaven gjøre rede for de ulike argumentene for at byer og bydeler bør ha offentlige byrom, med vekt på demokratiske aspekter, sosial inkludering og sosialt mangfold. Oppgaven bør inneholde en diskusjon av hvordan utforming (særlig arkitektur og design), organisering (for eksempel eierskap og overvåkning) og bruk (basert på sosiale praksiser, kultur og normer) av slike rom kan hindre at slike rom virkelig er offentlige. Relevante pensumtekster er Hall & Barrett (2018), kap. 10 og Bergsli et al. (2019), men også kapittel 14 i «Kompakt byutvikling». Men her er det en styrke om kandidaten også kan trekke inn litteraturen om byplanlegging, fra for eksempel boka «Cities of Tomorrow».

Generelt forventes det at kandidatene forklarer begreper, reflekterer og diskuterer, ved å trekke inn ulike deler av pensum. Det forventes ikke at studentene skal oppgi presise referanser, men det er en styrke om de knytter argumentene til teoretikere og forskere, samt til spesifikke tekster. Det er en fordel om besvarelsene bruker eksempler, fra tilleggsstoffet på Canvas, andre kilder eller egne observasjoner.